News | 13.06.2017

Meer voedsel nodig?

Vervang pesticiden gewoon door meer biodiversiteit!

Al jaren horen we over verlies aan biodiversiteit. Maar wist je dat de Europese Unie daar ook iets kan tegen doen?

Onlangs stelde de Europese Commissie voor om het gebruik van pesticiden in ecologische focusgebieden (EFG) te verbieden. Deze gebieden werden tijdens de laatste hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) ingevoerd en zijn bedoeld om op een minimaal gedeelte van de grond van conventionele landbouwbedrijven (5% van hun akkerland) meer biodiversiteit te creëren en zo belangrijke ecosysteemdiensten te leveren aan de boeren. Er werden toen al onder druk van lobbyisten van de Boerenbond en hun Europese zusterorganisaties talloze uitzonderingen en achterpoortjes goedgekeurd, waardoor de ecologische focusgebieden (EFG) al vanaf het begin gedoemd leken om te mislukken. Daarom dus dat de Europese Commissie dit nu wil ‘repareren’ en een stemming hield in het Europees Parlement.

Helaas wilde ook nu een groep conservatieve parlementsleden hier niet van weten. Zij haalden het gelukkig net niet.

Waarom is dit zo belangrijk? Als je biodiversiteit kan inzetten voor de landbouw, dan is dat niet alleen goed voor de boeren, maar ook voor de bijen, voor de bodemkwaliteit, voor het klimaat, voor de economie, voor ons allemaal… De Groenen/EVA hebben hier steeds voor gepleit. Het is trouwens aangetoond* dat door deze 'functionele' biodiversiteit de oogsten aanzienlijk toenemen: 12% voor tarwe, 26% voor erwten, 32% voor wortelen. Indrukwekkend, toch?

Hoe gaat dat dan, functionele biodiversiteit die oogsten doet toenemen, denkt u? Hier is wat de wetenschap erover zegt. Het heeft te maken met een efficiëntere bestuiving: meer bloemen (of 'kruiden') en minder pesticiden betekenen meer bestuivers.

Het komt ook doordat meer natuurlijke vijanden de plagen als het ware ‘in de gaten houden’ en ingrijpen

als het te erg wordt, waardoor de populatie zichzelf beter in stand houdt (denk aan lieveheersbeestjes die bladluizen eten of sluipwespen die eitjes leggen in rupsen waarop hun larven die van binnenuit verteren).

Of het ligt aan een gunstigere samenstelling van de bodem die zo de gewassen beschermt en hen voedingsstoffen bezorgt via het wortelgestel… Dit zijn slechts een paar voorbeelden.

De vuistregel is: hoe groter de overvloed en variatie aan soorten, hoe sterker en meer weerbaar deze opkomende ecosysteemdiensten zijn. Bovendien zijn deze diensten helemaal gratis en voor niets. Dit is overigens een hoeksteen van 'agro-ecologie'.

Op biologische landbouwbedrijven bestaan deze agroecologische processen op basis van biodiversiteit al van oudsher. Om die reden zijn bioboeren 'per definitie groen' en niet verplicht om de vergroeningsmaatregelen uit het GLB - waaronder de ecologische focusgebieden - uit te voeren. Maar in conventionele landbouwsystemen, waar een tekort aan natuurlijke vruchtbaarheid, productiviteit en ziektebestrijding wordt opgevangen met een zeer dure ‘verslaving’ aan chemische input (herbiciden, kunstmest), moeten we dringend versterking bieden aan processen als bestuiving, vorming van vruchtbare toplagen, de nutriëntencyclus, vastlegging van koolstof, regeling van waterkringlopen tegen droogte en overstroming, maar ook het indammen van plagen door de inzet van natuurlijke vijanden. Alleen zo zullen we in de landbouw op lange termijn veerkracht creëren, weerstand bieden tegen klimaatverandering en een betere productiviteit verzekeren voor toekomstige generaties.

Een gigantisch voordeel is dat we bestaande landbouwgrond net efficiënter en vruchtbaarder kunnen maken. Het gaat niet om verlies aan landbouwgrond (5%) en dus mindere oogsten, zoals sommigen beweren! Dat is precies wat de conservatieve parlementsleden niet willen of kunnen zien. Ze zien het grotere plaatje niet en blijven achter de chemische sector aanhollen, die natuurlijk de status quo niet wil doorbreken. Dat is een veel te winstgevend zaakje voor deze agrochemische bedrijven, vaak multinationals.

Maar pesticiden doden niet alleen de bedoelde 'pesten' of ‘plagen’, er is ook heel wat 'collateral damage' doordat ook onbedoelde soorten dieren, planten, bacteriën, schimmels eraan moeten geloven. Maar we hebben die biodiversiteit wél nodig om ons ecosysteem te doen werken. Logisch toch dat we geen producten willen die biodiversiteit kapot maken?

Toen de Europese Commissie met het voorstel kwam om van vergroening werk te maken via het verbod op pesticiden in EFG, waren we daar zeer blij om. Dit is precies wat we tijdens de laatste hervorming van het GLB al bepleit hadden.

In deze 'gedelegeerde handeling' zijn nog een handvol maatregelen opgenomen die het leven van boeren zou moeten vergemakkelijken, en de overheden moet helpen met het implementeren van de vergroening. De Europese Commissie toont dus voor een keer een verlichte en sterke politieke wil.

Wij riepen intussen de collega's op om tegen het gebruik van pesticiden in EFG te stemmen. Vandaag, maar ook morgen, in het te hervormen gemeenschappelijk landbouw- en voedselbeleid, blijft onze groene fractie allianties smeden opdat via agroecologie de productiviteit en intrinsieke vruchtbaarheid van onze voedselproductiesystemen op lange termijn bewaard blijft.

De gif-lobby is enorm machtig, maar de stemming vandaag bewijst dat onze tegenlobby veerkrachtig is en vruchten afwerpt.

Recommended

Press release

[Right & far-right vote to weaken nature conservation]

25.11.2026

Opinion

© Christian Kaufmann

Healthy food starts with healthy farming. Europe must …

04.11.2026

Press release

sebastian-johann

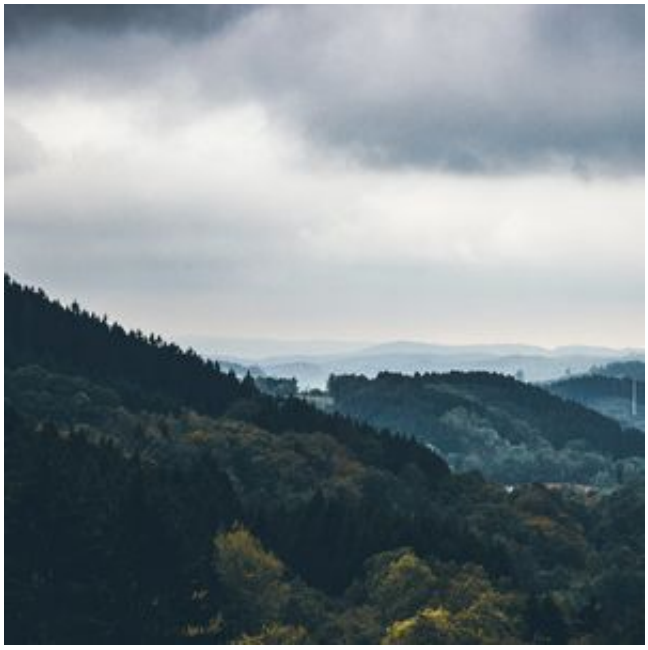

Commission launching an attack against nature

04.11.2026

Press release

Image by joakant from Pixabay

[The World must triple efforts to save nature]

29.10.2026

Contact person

Sophie Perroud

Food and pesticides campaigner

Please share

- E-Mail